

Мақомоти
ҳудудии андоз

«Оид ба тартиб додани санади муқоисавӣ бо андозсупорандагон»

Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба маълумоти Шумо мерасонад, ки тибқи талаботи сархати 2 қисми 1 моддаи 19 Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон андозсупорандагон уҳдадоранд талаботи қонунии кормандони мақомоти андозро дар хусуси баргараф намудани вайронкуниҳои ошкоршудаи қонунгузори андоз, аз ҷумла, доир ба тартиб додани санади муқоисавӣ иҷро намоянд.

Санади муқоисавӣ ҳуҷҷати дучонибае мебошад, ки тибқи маълумоти мақомоти андоз ва андозсупоранда (намояндаи андоз) барои аниқ намудани дурустии маблағҳои ҳисобшуда, (ба ҳисобгирифташуда, камкардашуда) пардохтшудаи (баргардонидашуда, ҳисобгирифташуда) андозҳо, инчунин фоиз, чарима ва бақияи андозҳо дар рузи муайян тартиб дода мешавад.

Мақсад аз тартиб додани санади муқоисавӣ, пеш аз ҳама муайян намудани дурустии уҳдадориҳои андозсупоранда дар назди бюджет ба шумор меравад.

Санади муқоисавӣ нисбати андозсупорандагони дар низоми умумии андозбандӣ фаъолиятдошта на кам аз як маротиба дар як моҳ, бо андозсупорандагони тибқи низоми соддакардашуда фаъолият дошта на кам аз як маротиба дар се моҳ ва бо хоҷагиҳои деҳқонии инфиродӣ на кам аз як маротиба дар шаш моҳ тартиб дода мешавад.

Ҳамзамон, ҳангоми гузаронидани санчиши риояи қонунгузори андоз дар фаъолияти андозсупоранда, аз як низоми андозбандӣ, ба дигар низоми андозбанди гузаштани андозсупорандагон, бо назардошти тағйир ёфтани маҳали ҷойгиршавии (истиколат) андозсупоранда (намояндаи андоз) дар ҳолатҳои гузаштан аз як мақомоти андоз ба дигар мақомоти андоз ва ҳангоми барҳамхурии субъекти хоҷагидор, байни мақомоти андоз ва субъекти хоҷагидор бо риояи тартиби Стандарти ягонаи хизматрасонӣ ба андозсупорандагон бояд санадҳои муқоисавӣ тартиб дода шаванд.

Дар ҳолатҳои номбурда, пеш аз тартиб додани санади муқоисавӣ корманди мутасадди шӯъбаи баҳисобгирии даромадҳо, варақаи ҳисоббаробаркунии андозсупорандаро аз руи ҳар як намуди андоз дар алоҳидаги чоп намуда, дар мақомоти андоз нигоҳ медорад.

Ҳамзамон, баъди анҷоми ҳар як соли ҳисоботӣ баъди бо андозсупорандагон тартиб додани санади муқоисавӣ варақаҳои ҳисоббаробаркунии аз руи ҳар як намуди андоз аз барномаи компютерӣ чоп карда шуда, дар шакли китоб ресмонбандӣ ва саҳифагузорӣ карда шуда, бо муҳру имзои сардори мақомоти андоз тасдиқ карда мешавад.

Санҷиши дурустии тартиб додани санадҳои муқоисавӣ дар як қатор мақомоти ҳудудии андоз аз он шаҳодат медиҳанд, ки аксарияти кормандон ба дурустии нишондиҳандаҳои дар ҳисобварақаи андозсупорандагон қайд шуда диққати ҷиддӣ надода, тартиб додани санади муқоисавиро танҳо аз барнома чоп намудани санади муқоисавӣ ва ба андозсупоранда пешниҳод намудани он мебинанд.

Бо назардошти ин, ҷиҳати пайваста назорат намудани дурустии нишондиҳандаҳои дар ҳисобварақаҳои андозсупорандагон мавҷуд буда, ба ҳар як корманди мақомоти андоз зарур аст, ки ҳангоми тартиб додани санадҳои муқоисавӣ ҳолатҳои зеринро риоя намоянд.

Пеш аз ҳама, дурустӣ ва пурра дохил намудани маблағи андозҳои ҳисобшуда ба ҳисобварақаҳои андозсупорандагон аз руи ҳисоботҳои (эълomiaҳо) андоз ва қарорҳо аз руи натиҷаи санадҳои санҷиши андозсупорандагон ва назорати камералӣ муқоиса карда мешавад.

Дар баробари ин, маблағи андозҳои пардохт намудаи андозсупорандагон аз руи супоришномаҳои пардохти ва расидҳои бонкӣ, ки аз Раёсатҳои молияи шаҳру ноҳияҳо дастрас карда мешаванд бо иқтибосҳои бонкӣ муқоиса карда шуда, баъди муайян намудани дурустии онҳо ба ҳисобварақаҳои андозсупорандагон ворид карда мешавад.

Баъди аз назар гузаронидани маълумотҳои дар ҳисобварақаҳои андозсупорандагон мавҷуд буда, инчунин дурустии бақияи (салдо) дар охир ва аввали давраи ҳисоботи мавҷуд буда низ муайян гардида, санади муқоисавӣ тавассути барномаи компютерӣ тартиб дода шуда, бо имзои нозир мутасадди шӯъбаи хизматрасонӣ ба андозсупорандагон, шӯъба ва ё баҳши баҳисобгирии даромадҳо, сардори Нозироти андоз бо гузоштани мӯҳр тасдиқ карда шуда, ба андозсупоранда пешниҳод карда мешавад.

Инчунин, кормандони шӯъбаҳои баҳисобгирии даромадҳо ва ё шӯъбаи хизматрасонӣ ба андозсупорандагон, ки барои тартиб додани санади муқоисавӣ масъул мебошанд, ҳангоми тартиб додани санади муқоисавӣ маълумотҳои дар санади муқоисавӣ дарҷшударо бо маълумотҳои дар ҳисобҳои муҳосибавии тавозуни корхона «ҳисоббароркуни бо бучет» дарҷ шуда, бояд муқоиса намоянд.

Ҳангоми ба миён омадани зарурият барои ворид намудани тағйирот ба ҳисобварақаҳои андозсупоранда барои давраҳои гузашта, пеш аз ҳама дар асоси гузориши нозири муттасадӣ аз ҷониби корманди шуъба ё бахши баҳисобгирии даромадҳо тавассути барномаи компютерӣ «кушодани сол» (моҳ) анҷом дода шуда, баъд аз анҷом додани ин амал, дар ҳисобварақаҳои андозсупоранда камбудиҳо ислоҳ карда мешаванд.

Баъд аз анҷом додани муқоисаи нишондиҳандаҳо ва муайян намудани дурустии маблағи андозҳои ҳисобшуда, пардохтшуда ва бақия (салдо), дар ду нусха санади муқоисавӣ тартиб дода шуда, бо муҳру имзои роҳбари мақомоти андоз, сардори шуъбаи баҳисобгирӣ, нозири муттасадии шуъбаи хизматрасонӣ ба андозсупорандагон ва инчунин бо муҳру имзои роҳбар ва сармухосиби субъекти хоҷагидор тасдиқ карда мешавад.

Бо мақсади назорати рафти тартиб додани санадҳои муқоисавӣ, мақомоти ҳудудии андоз вазифадор карда мешавад, ки оид ба шумора ва натиҷаи санадҳои муқоисавӣ бо андозсупорандагон тартиб дода шуда то санаи 20 моҳи баъд аз моҳи ҳисоботӣ ба Кумитаи андоз маълумоти муфассал пешниҳод намоянд.

Аз ин лиҳоз, мақомотҳои ҳудудии андозро вазифадор менамоем, ки ҳангоми тартиб додани санадҳои муқоисавӣ бо андозсупорандагон талаботҳои дар мактуби мазкур пешбинишударо таъмин намоянд.

Мактуби дастурии Кумитаи андоз аз 21.02.2014, №1827/5.1 бе эътибор доништа шавад.

Раис

Н. Давлатов